

Voor zijn BA afstudeerproject contacteerde MIC student Gino Bronkhorst al zijn 738 Facebook 'vrienden' en deed daar verslag van in een uitgebreide, professioneel gemaakte [YouTube video](#). Hij was hier in totaal 11 dagen mee bezig en schreef ze allemaal individueel aan met de persoonlijke vraag hoe het met ze ging. Hij was verbaast over de response, vooral over 8% die helemaal niet reageerde. Al met al wilde 1/3 van zijn 'vrienden' niet of nauwelijks met hem communiceren. Uiteindelijk kreeg Gino van 11% positieve en warme reacties, de rest, het middenveld, noemt hij 'normaal'.

Geert Lovink: Gefeliciteerd met je YouTube video. Dat lijkt me toch wel wat om zoveel succes te hebben met je BA scriptie.

Gino Bronkhorst: De vele media-aandacht en de inmiddels 225.000 mensen die de documentaire hebben bekeken, vertellen mij dat dit een onderwerp is wat (soms onderbewust) speelt in de maatschappij. Ik heb ook al meer dan 1.000 privéberichten gehad van mensen die ik niet ken. Veel daarvan geven aan dat mijn onderzoek de spijker op zijn kop slaat, en sommigen bedanken mij zelfs letterlijk voor dit onderzoek. Zij geven aan het ook bizar te vinden dat je Facebookvrienden hebt, waar je geeneens een praatje mee kunt maken. Ook zijn er veel mensen die hun eigen ervaring met mij willen delen (van dat ze bijvoorbeeld ook rare reacties kregen als zij een keer aan iemand vroegen hoe het gaat). Ik hoop dat mijn onderzoek hier een kleine verandering in heeft gebracht, en dat het mensen bewust maakt van dit 'probleem'. Dat lijkt tot nu toe aardig gelukt te zijn. Ik heb ook al veel berichten gehad van mensen die aangeven aan een aantal Facebookvrienden die zij lang niet hebben gezien, te vragen hoe het gaat.

GL: Uit de literatuur weten we dat een ideale grootte van een gemeenschap rond de 150 ligt. Jij hebt meer dan 700 'vrienden' op Facebook. Dat verschil is aanzienlijk en zou kunnen verklaren waarom zo'n groot gedeelte van je kennissen zo afstandelijk reageren.

GB: Ik heb tijdens mijn research ook de theorieën bestudeerd over het maximaal aantal 'vrienden/kennissen' wat je kunt hebben (Dunbar's Number). Tijdens mijn experiment voelde ik mij ook niet altijd goed bij het onderhouden van zoveel contacten tegelijk. Ik voelde mij opgejaagd, gestresst, en soms zelfs emotioneel in de war. Het zijn erg veel prikkels die je tegelijkertijd of kort achter elkaar moet verwerken. Vandaar dat ik ook niemand adviseer om contact te zoeken met al zijn Facebookvrienden.

GL: Het is expliciet niet de bedoeling van Facebook dat gebruikers de

fundamentele concepten van zo'n online service gaan ondervragen. Het sociale media gebruik is zo ontworpen dat niemand er iets van merkt, het moet onbewust en zo glad mogelijk verlopen.

GB: Ik studeer Media, Informatie & Communicatie en door mijn studie weet ik natuurlijk al het een en ander over sociale media. Maar ook voor ik aan deze studie begon was ik altijd al erg geïnteresseerd in sociale media en hoe het precies werkt. Ik ben ook licht verslaafd geweest aan Twitter (ik stond toen Twitter op zijn hoogtepunt zat in de top 100 lijst van Nederlanders met het meest aantal tweets), Hyves, Instagram en Facebook. Maar dat is de laatste twee jaar wat minder geworden. Doordat ik zoveel gebruik maak van sociale media, maar toch zo weinig persoonlijk contact krijg met mijn online vrienden, ging ik daar steeds meer over nadenken, en mijzelf vragen stellen. Ik heb ook wel periodes gehad dat ik mij eenzaam voelde en dan aandacht zocht op sociale media, en daar werd helaas niet altijd leuk op gereageerd. Ik heb bijvoorbeeld wel eens gehad dat ik een oud klasgenoot een bericht stuurde met 'Hey! Lang niet gesproken. Hoe gaat het met je?' Toen kreeg ik terug 'Hey, ik wilde net gaan slapen, ik stuur je morgen wat!' Daarna heb ik nooit meer een berichtje gehad. Misschien is diegene het gewoon vergeten, maar toch voelde ik mij erdoor gekwetst. Je zet toch een bepaalde stap en zet je 'schaamte' opzij om iemand een bericht te sturen. Als iemand dan vervolgens nooit meer wat van zich laat horen, zul je niet snel meer iemand een bericht sturen uit het niets. Dit is een van de redenen dat ik dit experiment ben gestart.

GL: Je legt in de video een bepaalde ambivalentie aan de dag. Aan de ene kant ben je heel open en enthousiast en benader je iedereen heel persoonlijk; aan de andere kant weet je wel beter.

GB: Ik ben mij er natuurlijk van bewust dat Facebookvrienden geen echte vrienden zijn, maar gewoon 'mensen die wij ooit hebben leren kennen en nu als online connectie hebben'. Toch blijf ik het gek vinden dat er mensen zijn die wel mensen als online connectie willen hebben, maar niet eens een normaal klein gesprekje met ze willen voeren. Het eerste sociale media netwerk wat ik gebruikte was PP2G (PartyPeeps2000), daar kon je mensen toevoegen, en als je ze had toegevoegd kon je ze terugvinden onder het kopje 'kennissen'. Vervolgens kon je ze nog een verzoek sturen om de status aan te passen (vrienden, beste vrienden, familie, relatie). Eigenlijk gaf dat veel beter de verbanden weer. Maar ik begrijp dat Facebook het lekker simpel wil houden, en dat iets als 'ik heb 738 vrienden' veel beter klinkt.